

Informe de Conjuntura

Barcelona, setembre de 2017

Foment
del Treball Nacional

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona
T. 934 841 200 · F. 934 841 230
foment@foment.com · www.foment.com

Més informació:
Salvador Guillermo (sguillermo@foment.com)
Karina Azar (kazar@foment.com)
Departament d'Economia

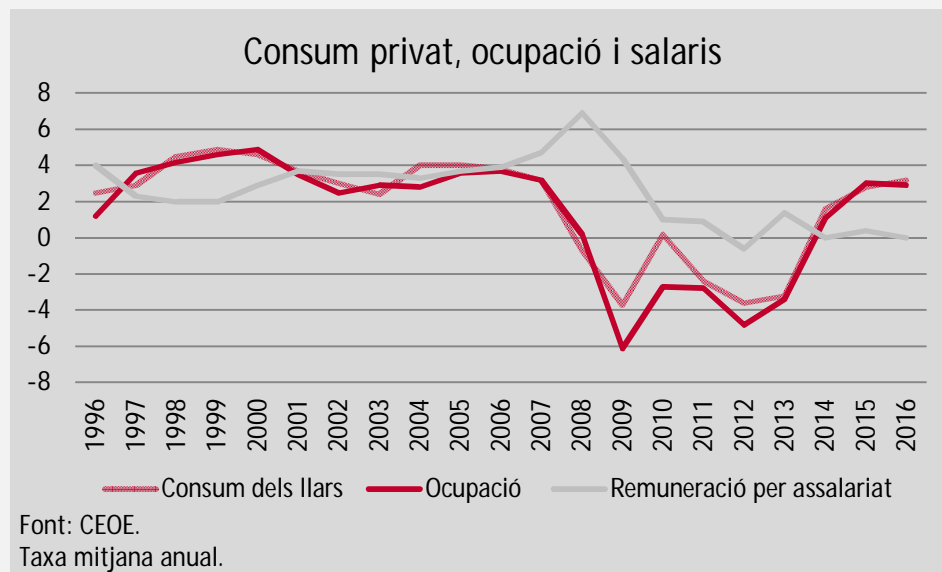
TAULA DE CONTINGUT

RESUM EXECUTIU.....	3
ENTORN INTERNACIONAL	6
DEMANDA I ACTIVITAT.....	9
TEIXIT EMPRESARIAL 2016.....	12
MERCAT DE TREBALL	16
CLÀUSULES DE REVISIÓ SALARIAL I INFLACIÓ: LA SEVA OPORTUNITAT	19
PREUS I FINANÇAMENT.....	25
SECTOR PÚBLIC.....	28
SECTOR EXTERIOR.....	32

RESUM EXECUTIU

- Creixement econòmic a Europa i als EUA, a més d'un augment del PIB del Japó superior a l'esperat. El creixement a la Xina es manté, i les economies del Brasil i Rússia continuen creixent després de la recessió.
- El tipus de canvi de l'euro amb el dòlar nord-americà ha registrat una forta apreciació en els mesos de juliol i agost (1,18 dòlars per euro). Així, en el que va de l'any l'euro s'ha apreciat un 12,2% enfront del dòlar nord-americà.
- L'FMI manté les previsions d'abril, però amb canvis en les contribucions per països. En particular, revisa a la baixa el creixement del PIB dels EUA i del Regne Unit, mentre corregeix a l'alça el de la zona euro, el Japó i la Xina.
- A Espanya, segons dades de Comptabilitat Nacional, s'accelera el consum final, mentre es modera el ritme d'expansió de les exportacions i importacions, atès que la seva contribució neta a l'increment del PIB es manté positiva. Destaca que el consum de les llars manté el mateix ritme de creixement en el segon que en el primer trimestre, i que es desaccelera la inversió en capital fix.
- Es manté la forta embranzida del turisme, reflectint que Espanya, i Catalunya en particular, continuen sent una destinació turística competitiva en qualitat i preu, sense substituïts apreciables en el curt termini, com ho demostra la significativa afluència de visitants del Regne Unit, malgrat la forta depreciació de la lliura esterlina (l'euro es va apreciar un 6% enfront de la lliura esterlina en el que va de l'any). Per això, deu continuar-se millorant l'oferta turística, i especialment la de major valor afegit.
- L'indicador de confiança del consumidor del CIS va avançar en passar des dels 108,3 punts al juliol, fins als 108,8 punts al maig, mantenint-se per sobre dels 100 punts, llindar que divideix la percepció negativa (menor a 100) de l'optimista (major a 100). És important destacar del ICC que, tant l'índex de previsió com l'índex de situació actual tornen a marcar un nou màxim històric.
- L'ocupació continua creixent, i en termes inter trimestrals a igual ritme que el PIB. Així, la taxa d'atur segueix reduint-se, però és important assenyalar que la disminució de la població activa ha jugat un paper molt important ja que explica un terç de la caiguda de la taxa d'atur del conjunt d'Espanya en el període 2012-2016.

- Els preus estan creixent a ritmes sensiblement més moderats que a inicis de l'any, amb una convergència de la inflació general i la subjacent, derivat de l'estancament del preu del petroli, i que l'efecte graó derivat d'aquesta matèria primera pel que fa a l'any anterior que ja s'està esgotant.
- Les dades sobre el dèficit Consolidat de l'Administració Central, les Administració Regional i els Fons de la Seguretat Social (excloent Corporacions Locals) fins al mes de maig, indiquen que el conjunt de les AAPP va registrar una necessitat de finançament que representa l'1,61% del PIB, enfront del dèficit de 2,29% del mateix període de 2016. Tot indica que, d'una banda, amb les mesures preses a la fi de 2016 -que bàsicament van afectar a les empreses per la via de l'Impost a Societats-, i per un altre, amb una major embranzida de la recaptació, pugui assolir-se la xifra de l'objectiu de dèficit del 3,1% per aquest any.
- Creixen les exportacions (10,0% a Espanya i 9,5% a Catalunya), però les importacions ho fan amb major velocitat (11,8% a Espanya i 9,3% a Catalunya), per la qual cosa s'incrementa el saldo comercial negatiu arran de l'augment del dèficit energètic (42,3% en el primer semestre). A mig termini, a més, pot veure's afectat el saldo exterior per l'apreciació de l'euro.
- Les últimes dades disponibles sobre l'estructura i dinamisme del teixit empresarial a Espanya, corresponents al 2016, permeten constatar que: el nombre d'empreses actives es manté en creixement, la grandària mitjana de les empreses espanyoles és reduïda, més de la meitat de les empreses pertany al sector "resta de serveis", la població d'empreses actives es caracteritza per un gran dinamisme, amb una important presència d'empreses joves, i que Catalunya concentra la major quantitat d'empreses i locals actius. D'altra banda, les dades revelen que existeix una forta relació entre grandària i edat de l'empresa a Espanya, i en aquest sentit, recuperar el bosc empresarial de petites i mitges empreses destruït per la crisi econòmica implicarà molts anys, ja que el que ha mostrat mostres de creixement rellevant en aquests últims anys han estat les microempreses.
- Les clàusules de garantia salarial, en les negociacions laborals, tenen major sentit davant fortes variacions del nivell de preus, o quan la negociació sigui a molt llarg termini, on els petits errors que puguin produir-se entre la inflació benvolguda i la real, de forma acumulativa resultin, llavors, significatius. Per tant, no resulta estrictament necessari establir clàusules de garantia salarial, fins i tot podria ser contraproductiu, ja que poden alimentar, encara que sigui a petita escala, una espiral de costos-preus, especialment davant xocs d'oferta. Així mateix, es constata el major grau de correlació existent entre la demanda interna i la creació d'ocupació, que no tant en el creixement salarial, per això, si volem apuntalar el creixement econòmic al nostre país, aquest no es va a produir tant per augment percentual dels salaris, sinó per l'augment de l'ocupació.

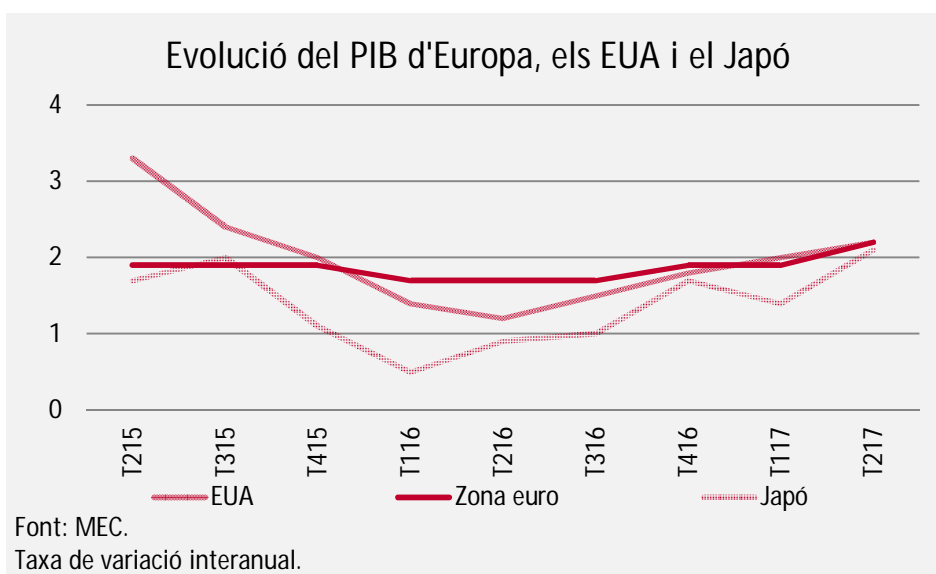
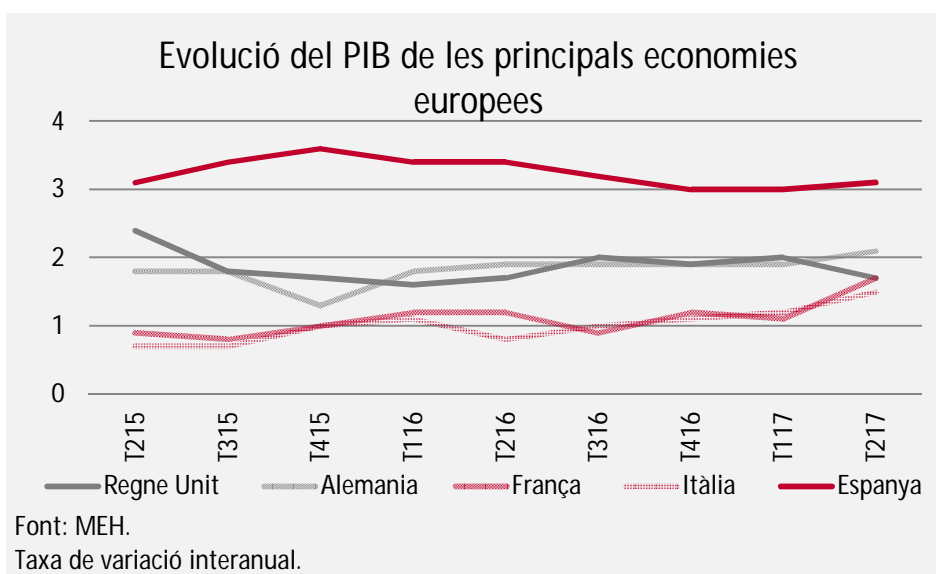
Per tant, un creixement de salaris amb un ampli ventall salarial, estretament lligat al creixement de la productivitat és l'element rellevant per a la millora econòmica (major demanda interna i PIB) i major cohesió social (per la major generació d'ocupació associada a aquest major creixement salarial).

ENTORN INTERNACIONAL

En el segon trimestre de 2017, el PIB es va accelerar lleugerament en créixer un 0,6% intertrimestral, una desena més que en el període anterior, tant a la zona euro com en la Unió Europea.

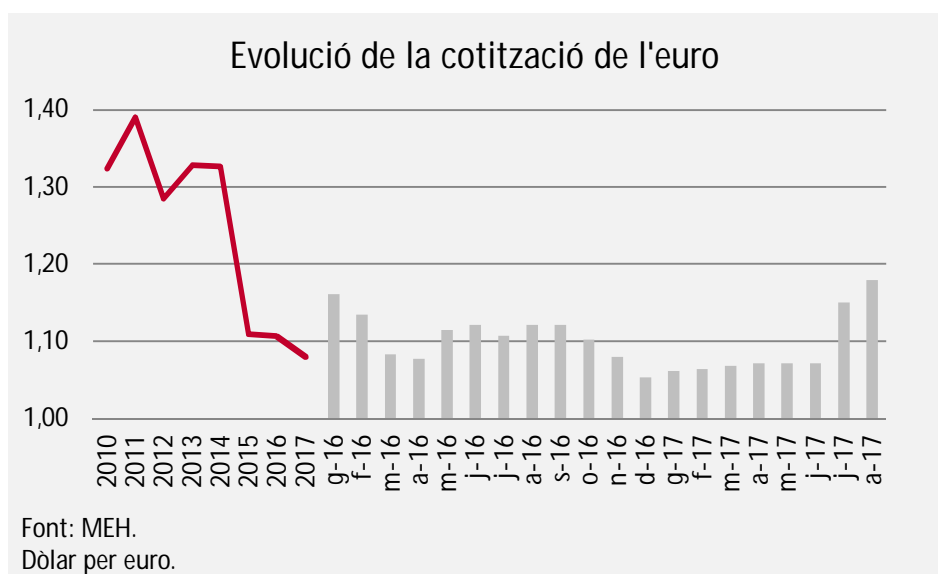
Concretament, el creixement de l'economia alemanya es va desaccelerar una desena, fins al 0,6%. D'altra banda, el PIB de França va mantenir el seu ritme d'expansió intertrimestral del 0,5%, igual que Itàlia que va ser del 0,4%. El Regne Unit, va augmentar la seva taxa de creixement fins al 0,3%, enfront del 0,2% del trimestre anterior.

Per la seva banda, el PIB dels EUA va repuntar, creixent un 0,8% intertrimestral, mentre que l'economia japonesa va superar les expectatives en pujar un 1,0% en el segon trimestre.

Quant a les economies emergents, cal destacar que la Xina ha tornat a registrar un creixement del 6,9% interanual. Rússia, per la seva banda, continua avançant, amb un increment del 2,5% interanual, enfront del més moderat augment del primer trimestre (+0,5%).

En aquest context, el tipus de canvi de l'euro amb el dòlar nord-americà ha registrat una forta apreciació en els mesos de juliol i agost arran de la incertesa política als EUA i de la decisió de la Reserva Federal de mantenir els tipus d'interès de referència en la seva última reunió. Així, en el que va de l'any l'euro s'ha apreciat un 12,2% enfront del dòlar nord-americà.

En la seva actualització de previsions del mes de juliol, l'FMI ha mantingut les seves estimacions de creixement econòmic mundial tant per 2017 com para 2018: del 3,5% i del 3,6%, respectivament. No obstant això, encara que la xifra de projecció s'hagi mantingut igual a les previsions d'abril, s'han produït canvis en les contribucions per països. Així, l'FMI ha rebaixat les previsions de creixement del PIB dels EUA, fonamentalment perquè s'espera un menor efecte expansiu de la política fiscal, així com de l'economia del Regne Unit. D'altra banda, el creixement de la zona euro, el Japó i la Xina ha estat revisat a l'alça.

En aquest sentit, l'evolució en la primer part de l'any d'economies emergents com el Brasil, la Xina o Mèxic, i d'algunes economies avançades com França, Alemanya, Itàlia i Espanya, ha superat les expectatives.

Encara que en el curt termini els riscos semblen estar balancejats, en el mig termini predominen els factors de risc negatius. D'una banda, la recuperació a Europa podria ser més forta de l'esperat, atès que els factors de risc polític han disminuït. D'altra banda, un escenari de baixa volatilitat dels mercats financers en un context d'elevada incertesa política, augmenta la probabilitat d'una correcció del mercat, la qual cosa repercutiria negativament en el creixement i la confiança. El procés de normalització de la política monetària als EUA podria generar un enduriment de les condicions als mercats financers globals. També persisteix el risc d'un gir cap a polítiques proteccionistes, i no es descarten tensions geopolítiques.

PREVISIONS DE CREIXEMENT DEL PIB			
Taxa de variació anual	2016	2017	2018
Economía mundial	3,2	3,5	3,6
Zona euro	1,8	1,9	1,7
EEUU	1,6	2,1	2,1
Japón	1,0	1,3	0,6
Alemania	1,8	1,8	1,6
Francia	1,2	1,5	1,7
Italia	0,9	1,3	1,0
Espanya	3,2	3,1	2,4
Reino Unido	1,8	1,7	1,5
China	6,7	6,7	6,4
India	7,1	7,2	7,7
Brasil	-3,6	0,3	1,3
Rusia	-0,2	1,4	1,4

Font: FMI.

DEMANDA Y ACTIVIDAD

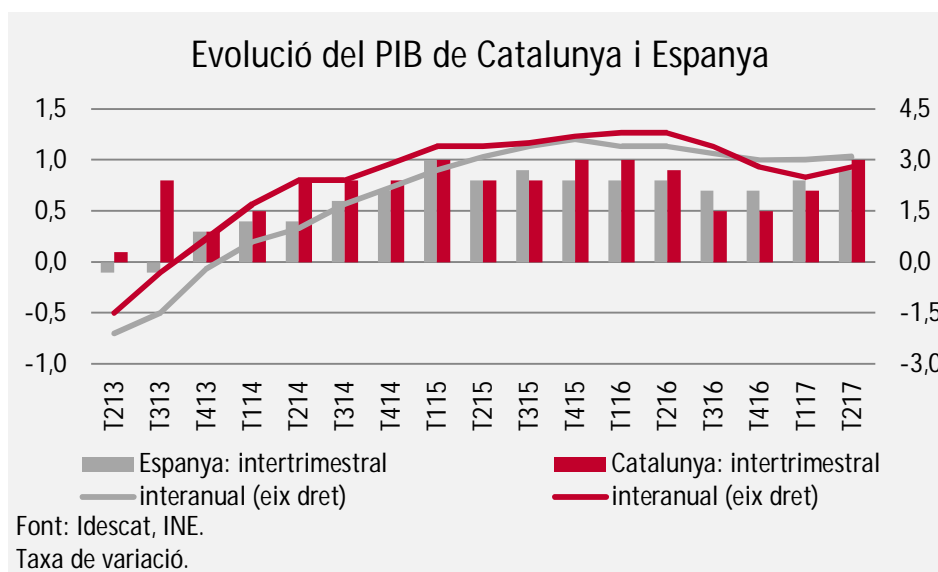
D'acord amb les dades de Comptabilitat Nacional, en el segon trimestre, el PIB espanyol va augmentar un 0,9% intertrimestral, accelerant en una desena el ritme d'expansió respecte al trimestre anterior. En relació a igual període de 2015, el nivell d'activitat econòmica va augmentar un 3,1%. Aquest creixement anual del PIB va ser el resultat, d'una contribució positiva tant de la demanda nacional (+2,4 punts) com de la demanda exterior (+0,7 punts). En aquest sentit, l'acceleració del creixement de l'economia s'explica per una major contribució positiva de la demanda interna, ja que la demanda exterior va registrar una contribució d'igual magnitud que en el primer trimestre. De fet, l'únic component del PIB que va créixer més que el trimestre anterior va ser el consum final.

ESPANYA: PIB PER COMPONENTS I SECTORS						
		2016			2017	
Taxa de variació interanual	T II	T III	T IV	T I	T II	
PIB	3,4	3,2	3,0	3,0	3,1	
Components:						
Consum final de les llars	3,4	3,0	3,0	2,5	2,5	
Consum final de les AAPP	0,7	0,8	0,0	0,5	1,3	
Formació bruta de capital fix	3,4	2,6	2,2	3,9	3,4	
Exportacions	6,5	2,9	4,4	7,3	4,5	
Importacions	5,4	1,0	2,3	5,7	2,8	
Demanda Nacional*	2,9	2,5	2,2	2,3	2,4	
Demanda Exterior*	0,5	0,7	0,8	0,7	0,7	
Oferta:						
Agricultura	2,7	3,1	2,9	4,4	4,1	
Indústria	2,8	1,7	2,2	2,8	2,6	
Construcció	2,0	2,9	3,0	4,4	4,8	
Serveis	3,6	3,4	3,1	2,8	2,8	

Font: INE. *Contribució al creixement del PIB.

Des de l'òptica de la despesa, destaquen especialment el creixement la formació bruta de capital fix que va pujar un 3,4%, i les exportacions de béns i serveis que van augmentar un 4,5%. No obstant això, tots dos registres impliquen una desacceleració respecte al ritme d'expansió del trimestre anterior.

D'altra banda, des de l'òptica sectorial, el sector serveis va mantenir el seu ritme d'avanç –amb un creixement inferior al PIB–, mentre que la indústria es va desaccelerar i la construcció va tornar a repuntar.

Per la seva banda, al juliol, l'Idescat va publicar l'avanç del PIB català del segon trimestre. El creixement intertrimestral del PIB de Catalunya s'hauria accelerat des del 0,8% en els primers tres mesos fins a l'1,0% en el segon trimestre. Respecte al mateix període de 2016, el PIB a Catalunya hauria crescut un 2,8%, xifra que se situa per sota de la taxa de variació interanual del PIB del conjunt d'Espanya.

CATALUNYA: PIB PER SECTORS				
Taxa de variació interanual	2016		2017	
	T III	T IV	T I	T II
PIB	3,4	2,8	2,6	2,8
Oferta:				
Agricultura	11,8	9,2	4,8	1,4
Indústria	4,2	3,9	3,0	2,8
Construcció	3,3	5,0	6,0	6,9
Serveis	3,0	2,3	2,2	2,5

Font: Idescat.

L'índex general de xifra de negocis de les activitats de serveis a Espanya, corregit d'efectes estacionals i de calendari, s'ha moderat al juny, amb un increment de 6,5%; 1,4 punts inferior als registres de maig i abril. Per la seva banda, a Catalunya, la pujada de l'índex general va ser de 7,0% (+6,8% per al conjunt d'Espanya).

Quant a l'activitat turística, la despesa durant el primer semestre de l'any va pujar un 14,8% respecte a igual període de 2016, aconseguint els 37.217 milions d'euros a Espanya. Catalunya va representar el 22,0% del total de despesa (destinació principal entre totes les CCAA), és a dir, 8.187 milions d'euros, amb un creixement del 14,8% en termes interanuals.

Per la seva banda, les dades d'entrada de turistes estrangers corresponents a l'acumulat al juliol, indiquen l'arribada de 46,9 milions de visitants en tot el territori espanyol, és a dir, un 11,3% més que en igual període de l'any anterior. Catalunya –amb 11,2 milions de turistes– ha estat la primera comunitat quant a visitants internacionals, representant el 24,3% del total. Així, el ritme de creixement del turisme a Catalunya va ser del 9,4%. cal esmentar que, al juliol, el principal país emissor ha estat el Regne Unit per al conjunt d'Espanya i el segon per a Catalunya. En aquest sentit, malgrat la depreciació de la lliura esterlina enfront de l'euro, Espanya i Catalunya continuen representant una destinació turística competitiva en qualitat i preu, sense substituïts en el curt termini. Per això, és important aprofitar l'oportunitat de consolidar aquest escenari favorable i mantenir-ho en el llarg termini.

L'índex de producció industrial –corregit d'efectes estacionals i de calendari– va augmentar un 2,7% al juny a Espanya, en termes interanuals, sis desenes menys que en el mes de maig. Per a Catalunya, l'índex general corregit d'efectes de calendari va registrar un increment de 2,7%, inferior a la mitjana per al conjunt d'Espanya que va ser del 3,5%.

L'indicador de xifra de negocis de la indústria, en la seva sèrie corregida, presenta, al juny, una moderació respecte al repunt del mes anterior, amb un augment de 5,8% a Espanya, enfront del 10,7% de maig. Per la seva banda, l'índex per a Catalunya (sèrie original) va créixer un 7,9% (+6,5% per a Espanya).

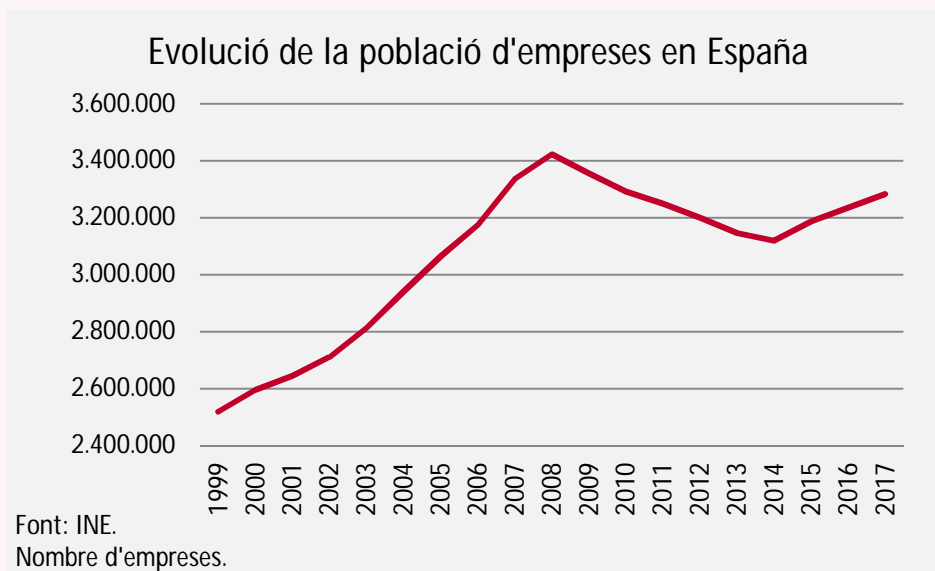
Finalment, l'indicador de confiança del consumidor del CIS va avançar en passar des dels 108,3 punts al juliol, fins als 108,8 punts al maig, mantenint-se per sobre dels 100 punts, llindar que divideix la percepció negativa (menor a 100) de l'optimista (major a 100). L'increment de l'índex es va produir per una millor valoració de situació actual (des dels 103,4 fins als 105,4 punts) ja que l'índex de les expectatives va descendir (des dels 113,1 fins als 112,1 punts). És important destacar que, tant l'ICC com l'índex de situació actual tornen a marcar un nou màxim històric i la diferència entre la valoració de la situació actual i les expectatives, sempre favorable a aquesta última, se situa en el punt més baix de tota la sèrie.

TEIXIT EMPRESARIAL 2016

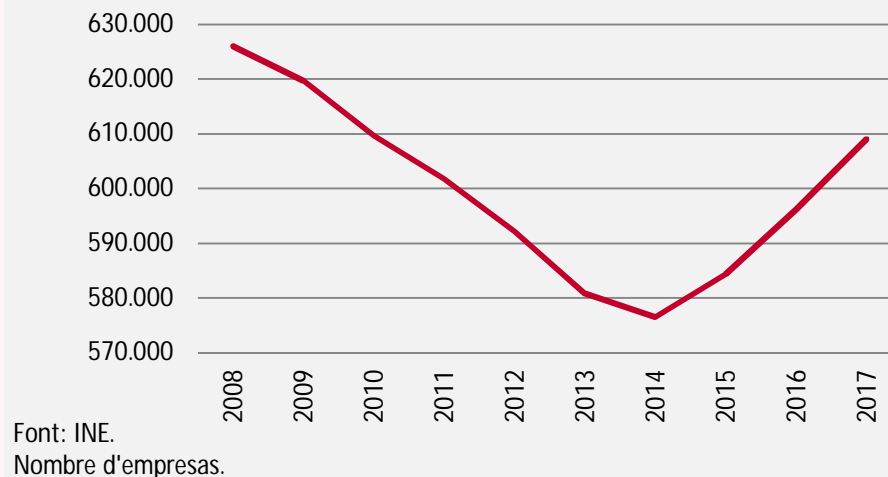
Les últimes dades disponibles sobre l'estructura i dinamisme del teixit empresarial a Espanya, publicats el 31 de juliol i corresponents al 2016, permeten constatar que:

- i. el nombre d'empreses actives es manté en creixement,
- ii. la grandària mitjana de les empreses espanyoles és reduït,
- iii. més de la meitat de les empreses pertany al sector "resta de serveis",
- iv. la població d'empreses actives es caracteritza per un gran dinamisme, amb una important presència d'empreses joves, i
- v. Catalunya concentra la major quantitat d'empreses actives, així com també de locals actius.

Aprofundint en cada aspecte, cal destacar, que el 2016 va ser el tercer any consecutiu de creixement en el nombre d'empreses, tant a Espanya com a Catalunya, després de 6 anys d'ininterrompuda destrucció del teixit empresarial a causa de la crisi econòmica. No obstant això, mentre a Catalunya la recuperació del teixit empresarial ha mostrat un perfil més dinàmic, en el conjunt d'Espanya, si ben el nombre d'empreses ha anat en augment, ho va fer cada any amb menor intensitat. Així, en 2016 l'augment a Espanya va ser de l'1,4%, mentre que a Catalunya l'increment va aconseguir el 2,1%.

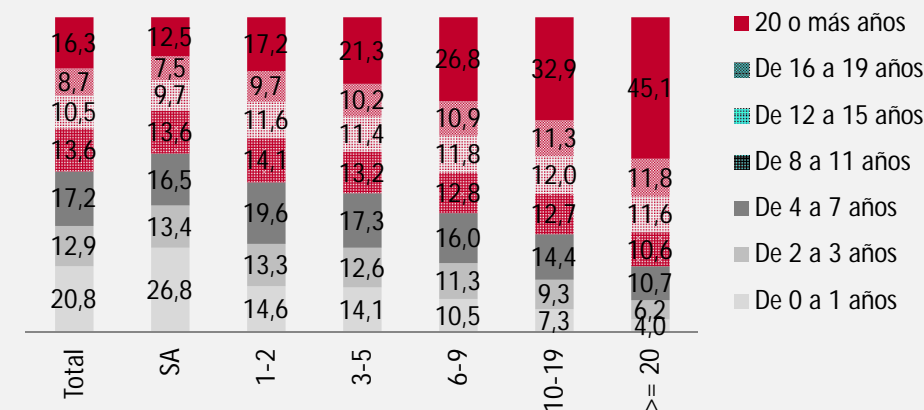
Evolució de la població d'empreses en Catalunya

D'altra banda, les dades tornen a posar en evidència que la grandària de les empreses espanyoles i catalanes és molt reduïda, atenent al nombre d'assalariats. En aquest sentit, el 83% de les empreses en 2016 tenia dues o menys assalariats tant a Espanya com a Catalunya. Si es consideren només les empreses amb assalariats, les que tenien 20 o més treballadors van representar el 4,6% del total a Espanya i el 5,5% del total a Catalunya.

Una altra característica destacable és l'escassa edat de la majoria de les empreses, ja que una de cada tres empreses tenia 3 o menys anys d'existència en 2016. Cal assenyalar, que a Espanya, l'edat de les empreses no només no és homogènia per sectors d'activitat, sinó que tampoc ho és en funció de la grandària. Aquest és un altre element estructural del teixit empresarial espanyol sobre el qual és molt important posar èmfasi: existeix una forta relació entre grandària i edat de l'empresa. S'observa que a Espanya, el 45,1% de les empreses de major grandària tenien 20 o més anys d'edat, mentre que en el tram de microempreses la representativitat de les empreses més joves va ascendir al 26,8% del total d'empreses sense assalariats.

Empreses per grandària i edat

Fuente: DIRCE.
Porcentaje (total España).

Com ja s'hagués apuntat en altres informes (veure per exemple IC122016), la crisi ha estat excessivament sanguinària amb les petites i mitges empreses. Entre 2007 i 2016 es va destruir el 17,8% de les mitges empreses a Espanya i el 18,9% a Catalunya. Atès que el teixit empresarial de l'economia espanyola es caracteritza per una correlació positiva entre edat i grandària, recuperar el bosc empresarial de petites i mitges empreses implicarà molts anys.

EMPRESSES INSCRITES EN LA SEGURETAT SOCIAL (ESPANYA)								
	Total	1-2	3-5	6-9	10-49	50-249	250-499	499 +
1999	1.071.674	581.984	230.008	104.319	132.246	19.619	1.927	1.571
2000	1.114.378	599.114	241.584	109.304	139.635	21.065	2.022	1.654
2001	1.152.678	616.171	251.923	113.973	144.835	21.921	2.122	1.733
2002	1.190.467	635.402	262.014	117.614	149.074	22.451	2.153	1.759
2003	1.227.989	658.976	269.897	120.355	151.888	22.831	2.231	1.811
2004	1.272.595	681.526	280.024	124.645	158.286	23.958	2.283	1.873
2005	1.347.758	714.122	301.527	134.070	168.393	25.289	2.434	1.923
2006	1.386.157	734.316	309.590	137.316	173.827	26.500	2.583	2.025
2007	1.405.938	748.321	311.940	138.723	175.034	27.155	2.678	2.087
2008	1.332.090	732.116	290.233	126.100	154.223	24.716	2.592	2.110
2009	1.264.689	704.052	274.446	117.311	140.882	23.394	2.538	2.066
2010	1.240.847	692.948	269.335	114.030	136.896	23.120	2.473	2.045
2011	1.292.153	727.156	282.183	120.448	137.273	21.111	2.176	1.806
2012	1.248.381	715.240	271.144	112.170	126.180	19.840	2.077	1.730
2013	1.246.167	707.733	272.427	115.811	126.859	19.540	2.075	1.722
2014	1.255.613	709.907	277.515	116.117	128.103	20.075	2.126	1.770
2015	1.286.565	713.587	286.164	124.547	137.178	21.010	2.222	1.857
2016	1.312.345	718.275	294.121	129.519	143.941	22.238	2.306	1.945
1999-2007	31,2	28,6	35,6	33,0	32,4	38,4	39,0	32,8
2007-2016	-6,7	-4,0	-5,7	-6,6	-17,8	-18,1	-13,9	-6,8
1999-2016	22,5	23,4	27,9	24,2	8,8	13,3	19,7	23,8
2015-2016	2,0	0,7	2,8	4,0	4,9	5,8	3,8	4,7

Font: CEOE.

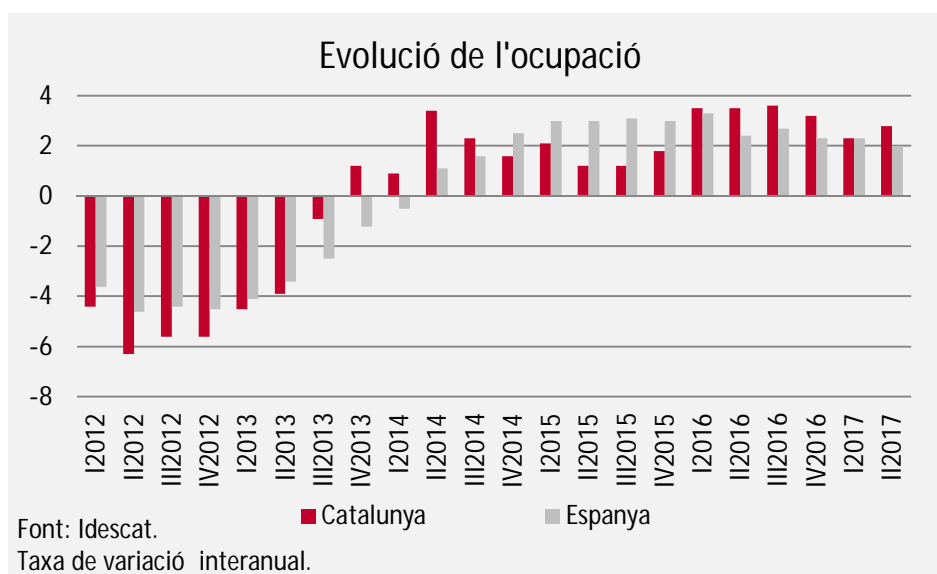
EMPRESSES INSCRITES EN LA SEURETAT SOCIAL (CATALUNYA)								
	Total	1-2	3-5	6-9	10-49	50-249	250-499	499 +
1999	210.384	107.502	46.029	22.108	29.492	4.484	453	316
2000	217.185	110.100	47.743	23.010	30.740	4.783	484	325
2001	222.762	112.528	49.377	23.752	31.364	4.907	494	340
2002	228.516	115.239	51.100	24.159	32.100	5.083	487	348
2003	233.981	118.988	52.151	24.319	32.554	5.109	508	352
2004	239.891	122.280	53.624	24.716	33.125	5.266	520	360
2005	253.803	128.677	57.446	26.566	34.742	5.466	527	379
2006	258.232	131.647	57.964	26.789	35.211	5.660	568	393
2007	260.028	133.839	57.497	26.731	35.105	5.852	603	401
2008	246.493	129.900	53.718	24.373	31.938	5.574	595	395
2009	233.079	124.349	50.553	22.759	29.182	5.281	568	387
2010	232.097	124.435	50.693	22.030	28.715	5.248	568	408
2011	226.890	122.851	49.380	21.436	27.227	5.038	558	400
2012	219.551	120.150	47.571	20.399	25.701	4.807	537	386
2013	215.037	117.828	46.922	20.067	24.889	4.508	485	338
2014	218.258	117.837	48.355	20.879	25.636	4.708	489	354
2015	222.197	117.944	49.333	22.079	27.048	4.905	519	369
2016	227.795	119.469	50.915	22.857	28.475	5.155	543	381
1999-2007	23,6	24,5	24,9	20,9	19,0	30,5	33,1	26,9
2007-2016	-12,4	-10,7	-11,4	-14,5	-18,9	-11,9	-10,0	-5,0
1999-2016	8,3	11,1	10,6	3,4	-3,4	15,0	19,9	20,6
2015-2016	2,5	1,3	3,2	3,5	5,3	5,1	4,6	3,3

Font: CEOE.

D'altra banda, en 2016, els sectors que més empreses van crear en termes nets van ser Activitats immobiliàries, Activitats sanitàries i Educació, mentre que els sectors que van registrar major destrucció van ser Comerç al detall, Construcció d'edificis i Recerca i desenvolupament. Al seu torn, per CCAA, Catalunya va ser la que més empreses actives va concentrar, amb un 18,6% del total, així com la que més locals actius va presentar, amb un 18,5%; tots dos percentatges superiors al pes de la població catalana sobre el total d'Espanya que al 1º de gener de 2017 va ser del 16,0%.

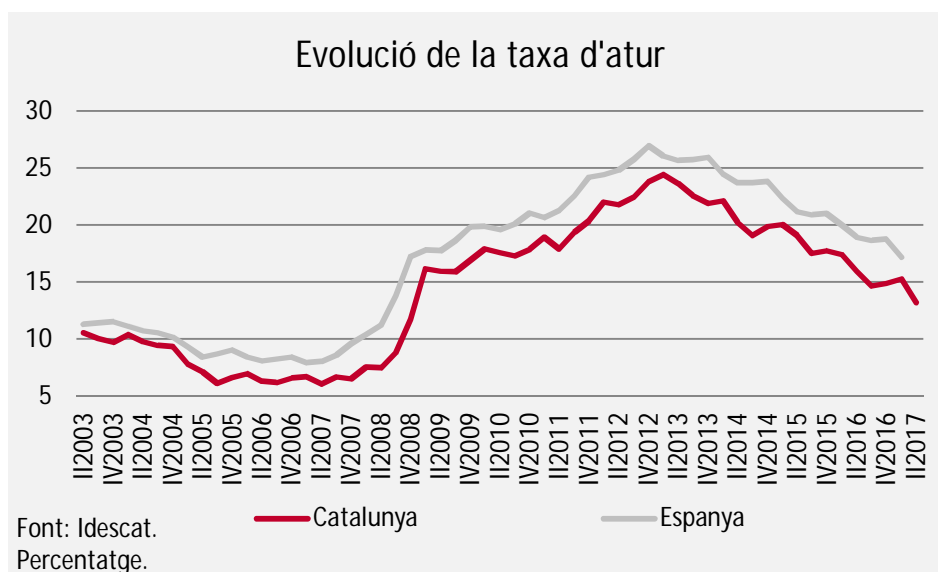
MERCAT DE TREBALL

L'EPA del segon trimestre de l'any mostra un increment de l'ocupació, de 375.000 persones a Espanya i de 72.600 a Catalunya, en línia amb la bona marxa de l'economia. Així, l'ocupació total en termes desestacionalitzats va pujar un 0,9% intertrimestral a Espanya. D'altra banda, en els últims 12 mesos l'augment va ser del 2,0%, és a dir, 512.300 ocupats més en el conjunt d'Espanya, dels quals 89.200 van correspondre a Catalunya, amb una variació del 2,8% respecte a igual trimestre de l'any anterior. El total de persones ocupades ascendeix a 18.813.300 a Espanya i a 3.270.500 a Catalunya.

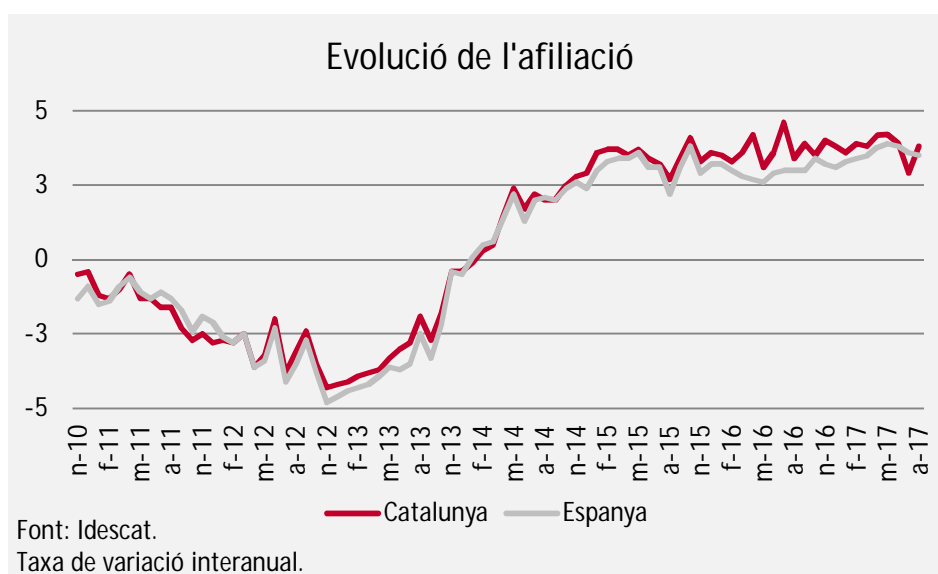
Per la seva banda, el nombre d'aturats va disminuir tant a Espanya com a Catalunya, en termes trimestrals, situant la xifra de desocupats en 3.914.300 i 497.400, respectivament. D'aquesta forma, el ritme de caiguda interanual de l'atur es va accelerar: a Catalunya la reducció va ser del 17,6%, mentre que en el conjunt d'Espanya l'atur va baixar un 14,4%. Així, la taxa d'atur va baixar fins al 13,2% per a Catalunya i en el 17,2% per a Espanya.

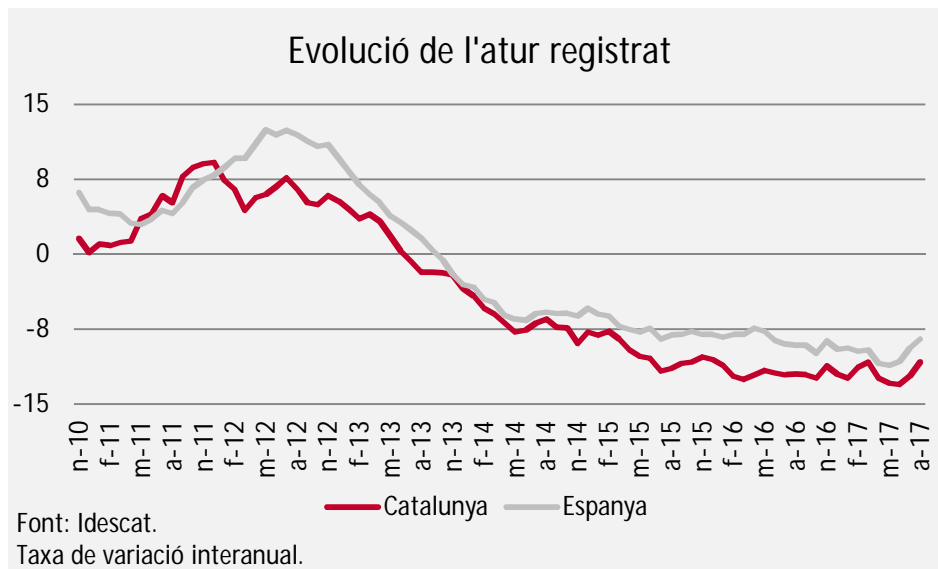

Quant a la població activa, el total d'actius ascendeix, a Espanya, fins als 22.727.600, mentre que a Catalunya va descendir fins als 3.767.900. No obstant això, cal assenyalar que la pèrdua de població activa respecte al segon trimestre de 2016 ha estat de 148.000 persones a Espanya i de 17.000 a Catalunya. Aquesta tendència s'ha vingut registrant en anys anteriors, arribant a produir-se una pèrdua d'aproximadament 760.000 actius en tota Espanya entre els anys 2012 i 2016, explicant així una part considerable de la reducció de la taxa d'atur (un terç) en aquests 5 anys.

D'altra banda, l'afiliació total a Catalunya va descendir un 1,8% intertrimestral, la qual cosa implica 59.363 afiliats menys en el mes d'agost. A Espanya, la caiguda va ser lleugerament més moderada, amb una reducció de l'afiliació de l'1,0%, és a dir, 179.485 afiliats menys respecte al mes anterior. La xifra d'afiliació total actualment ascendeix a 3.296.354 i 18.309.844 persones a Catalunya i Espanya, respectivament. En termes interanuals, no obstant això, el ritme de creixement de l'ocupació es va mantenir fort: del 3,8% a Catalunya i del 3,5% a Espanya.

L'atur registrat va moderar el seu ritme de contracció, amb una reducció de 10,8% a Catalunya en el mes d'agost, mentre que a Espanya la disminució va ser del 8,5%. El nombre d'aturats registrats a Catalunya va totalitzar 397.400 persones i a Espanya 3.382.324, és a dir, 10.072 i 46.400 aturats més que en el mes de juliol, respectivament.

CLÀUSULES DE REVISIÓ SALARIAL I INFLACIÓ: LA SEVA OPORTUNITAT

Ha estat àmpliament estudiat en la literatura econòmica els efectes negatius de la inflació, i més en concret quan aquesta se situa en nivells elevats els efectes perniciosos que sobre el creixement econòmic, l'assignació de recursos econòmics i les rendes dels factors productius es podrien produir. Per aquest motiu l'objectiu principal i prioritari del Banc Central Europea hagi estat l'estabilitat de preus, entesa no en el sentit estricte que la variació de preus sigui nul·la, sinó poc significativa, i que per tant també els preus puguin transmetre els seus senyals als mercats per a la millora de l'assignació de recursos. Per això, en concretar l'objectiu d'estabilitat de preus de forma numèrica, el Banc Central Europeu ho hagi xifrat amb un creixement de preus positiu en l'interval de 0 al 2% anualment, i preferentment acostant-se a l'extrem superior.

Una vegada garantida aquesta estabilitat de preus, el BCE pot participar també del conjunt d'interessos generals que afavoreixen el creixement econòmic, la qual cosa li ha permès en els últims anys fer una política monetària molt expansiva situant els tipus d'interès nominals a zero, i desenvolupar polítiques d'expansió quantitativa, una vegada esgotada, en gran part, la política de reducció de tipus d'interès, com ja ho va fer molts anys abans la Reserva Federal nord-americana.

De tot cal inferir, que el BCE va a modular la seva política monetària davant qualsevol besllum de tensions inflacionistes, a mitjà termini, que es pugui produir a la zona euro. Per tant, resulta difícil que a mitjà termini es donin situacions d'inflació important en l'horitzó, a partir de les dades disponibles, i que davant les mateixes el BCE estria obligat a endurir la política monetària per frenar aquesta tensió de preus.

Tot això resulta rellevant a l'efecte d'establir una clàusula de garantia en els preus (ja sigui aquesta en l'àmbit salarial, en determinats contractes, entre uns altres, en funció de la durada dels mateixos). Aquestes clàusules apareixen quan es produeixen bàsicament dos factors: el primer d'ells la dificultat de precisió o de fiabilitat de les expectatives d'inflació, d'una banda, i la segona la presència de variacions en els preus significatius (així per exemple, resulta menys rellevant una variació d'una o poques desenes en la previsió d'inflació amb la real, que variacions de 5 o 10 punts davant una inflació més elevada, pel seu major impacte sobre la renda real dels agents intervinents). És a dir, que les clàusules de garantia salarial, en negociacions laborals, tenen major sentit davant fortes variacions del nivell de preus, d'una banda, o quan la negociació sigui a molt llarg termini, on els petits errors que puguin produir-se entre la inflació benvolguda i la real, de forma acumulativa resultin, llavors, significatius.

Per tot això, i a la llum dels arguments exposats anteriorment, no resulta estrictament necessari establir clàusules de garantia salarial, fins i tot podria ser contraproductiu, ja que poden alimentar, encara que sigui a petita escala, una espiral de costos-preus que també ha estudiat àmpliament la literatura econòmica, especialment davant xocs d'oferta, com la qual es va produir en la primera crisi del petroli dels anys 70, que van derivar en períodes d'estagflació (d'estancament econòmic i inflació), que a més contempla a dia d'avui amb una garantia major, que és la independència del BCE davant el poder polític preus a mitjà termini,

i la rendició de comptes d'aquest sobre la base del seu principal i prioritari objectiu que és l'estabilitat de (entre el 0% i el 2%).

Per si no fos prou, recentment es va introduir en la legislació espanyola mitjançant la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, que el seu objectiu és justament el contrari, és a dir, eliminar els mecanismes d'automatització de clàusules de revisió de preus atès que suposaven un factor que alimentava les possibles tensions inflacionistes que havien de corregir-se; a més de buscar les mesures de política econòmica que permetessin la reversió de la pèrdua de competitivitat via preus que des de la instauració de l'euro tenia l'economia espanyola pel que fa a la mitjana de l'eurozona. En aquesta llei en el seu preàmbul expressament diu, entre altres qüestions:

"....

La indexació amb base en índexs generals, com l'Índex de Preus de Consum (IPC), encara que és una convenció àmpliament estesa, no necessàriament està justificada, ni produeix beneficis per al conjunt d'una economia desenvolupada com l'espanyola. La pràctica *indexadora tendeix a ser més generalitzada en economies on la inestabilitat macroeconòmica, en particular una elevada inflació, erosiona el poder adquisitiu dels valors monetaris, de manera que es recorre a referenciar l'evolució en el temps de tals valors a índexs de preus com a mecanisme de defensa. No obstant això, tal mecanisme genera efectes perversos. La indexació està en l'origen dels denominats «efectes de segona ronda»

....

La indexació, per tant, tendeix a generar una inflació més elevada i afavoreix la seva persistència en el temps, tot i que desapareix la causa inicial que va generar l'increment de preus. Una inflació elevada i persistent genera costos econòmics: entre uns altres, desvirtua la informació que han de transmetre els preus, dificulta la concertació de contractes a llarg termini i deteriora la competitivitat.

...."

Així mateix, en el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desenvolupa la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola pel que fa referència als costos laborals (en el seu art. 5) s'estableix la següent limitació, quant a l'increment salarial dels contractes celebrats amb el Sector Públic, que en cap cas, aquests costos salarials poden excedir de l'increment experimentat en la retribució del personal al servei del sector públic, que d'acord amb la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat pel 2017 és del 1%.

"Article 5. Límit als costos de mà d'obra.

Quan, conforme al que es disposa en aquest reial decret, puguin traslladar-se al valor revisat els costos de mà d'obra, l'increment repercutible dels mateixos no podrà ser superior a l'increment experimentat per la retribució del personal al servei del sector públic, conforme a les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat"

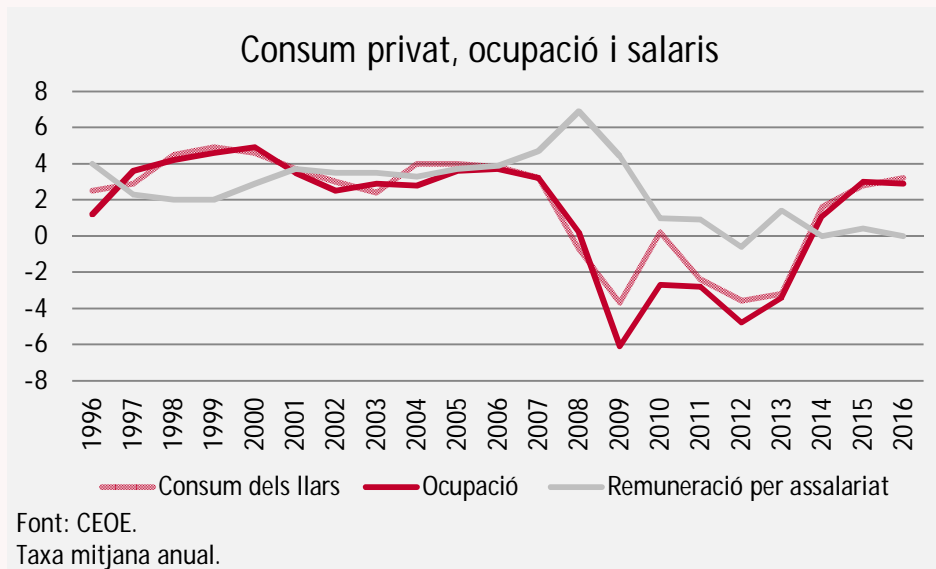
Si bé és cert, que la Llei de desindexació de l'economia espanyola, expressament exclou del seu àmbit d'actuació la negociació col·lectiva, d'acord amb l'art. 3. 2. a), en voler expressament deixar la plena llibertat als agents socials en aquest àmbit -excepte l'expressat per al conjunt dels costos de la mà d'obra que estableix aquest límit en l'art. 5 del Decret que la desenvolupa- sense menyscar que també resulten rellevants en la negociació col·lectiva els arguments econòmics expressats en llei i en la literatura econòmica per evitar tensions de preus o majors diferencials de preus en l'economia espanyola pel que fa a l'eurozona, que empitjoren la nostra competitivitat via preus, i que ja no pot corregir-se com antany, mitjançant la depreciació de la nostra moneda pròpia.

Adicionalment, també ha de recordar-se els Pactes de la Moncloa, signats en 1977, a fi d'eliminar l'espiral de costos preus que experimento l'economia espanyola, i els quals es va fixar que la negociació col·lectiva ja no anava a ser en funció de la inflació passada - que produïa majors tensions de preus- sinó la inflació prevista, la qual cosa va suposar un canvi substancial en la forma de desenvolupar la negociació col·lectiva. És a partir dels Pactes de la Moncloa que permetia amb el concurs de tots, i especialment dels agents socials, una política de rendes que permetés reduir l'escandalosa xifra que havia aconseguit els nivells d'inflació a Espanya, i va anar gràcies a ells, que la inflació va poder contenir-se a partir del 1977 a nivells inferiors, encara que encara destacats en termes comparatius, amb la consegüent pèrdua de competitivitat, que es va ser compensant, en gran part, amb les successives devaluacions o depreciacions que va ser experimentat la pesseta des de llavors, i que ara és impossible en ser nostra moneda, la moneda europea. Per tant, la pèrdua de competitivitat s'anirà traslladant a l'economia real, amb menor creixement i ocupació, la qual cosa actualment resulta més rellevant en ser major el grau d'obertura de la nostra economia, amb el seu important procés d'internacionalització.

Per tot això, i a fi d'acomodar-se a les diferents realitats empresarials i sectorials, en un procés de forta recuperació econòmica, pugui dur-se a terme una oferta salarial a la llum de les dades d'inflació prevista, rellevant, amb un ampli ventall entre els valors de l'increment salarial, i la seva subjecció, en part, a la millora de la productivitat, la qual cosa permet una millor retribució del factor treball sense que això suposi un elevació relativa del seu cost enfront del factor de producció de capital, i per la tant permeti continuar amb la generació d'ocupació. Creixement de salaris reals per sobre dels nivells de productivitat suposen a mitjà termini la destrucció d'ocupació, i una intensificació del factor cabdal, en resultar est, en termes relatius, pel seu abaratiment.

Per tot això ha resultat rellevant en la intensa generació d'ocupació que s'ha produït en els últims anys de l'economia espanyola, la moderació salarial, en produir en termes relatius un abaratiment del mateix enfront del factor cabdal. I aquí que la creació d'ocupació, hagi de continuar sent, en un context d'un nivell molt elevat de la nostra taxa d'atur, que degui continuar-se amb una política prudent i flexible d'increment salarial, que es fixi en la realitat de les empreses i sectors concrets (d'aquí l'amplitud del ventall salarial) d'una banda, i en la seva vinculació amb la productivitat laboral (és a dir, quan més s'obté de producció per

unitat de treball) que permeti aquesta millora salarial sense menyscapte de la creació d'ocupació, que ha de ser sens dubte el principal objectiu de les forces socials i polítiques del nostre país.

Així mateix, es constata el major grau de correlació existent entre la demanda interna i la creació d'ocupació, que no tant en el creixement salarial, per això, si volem apuntalar el creixement econòmic al nostre país, aquest no es va a produir tant per augment percentual dels salaris, sinó per l'augment de l'ocupació. Per tant, un creixement de salaris amb un ampli ventall salarial, estretament lligat al creixement de la productivitat és l'element rellevant per a la millora econòmica (major demanda interna i PIB) i major cohesió social (per la major generació d'ocupació associada a aquest major creixement salarial).

A continuació s'exposa a través de les dades publicades per Funcas –realitzats pels principals serveis d'estudis del nostre país i dels organisme públics nacionals i internacionals- la inflació mitjana prevista per a l'any 2017 i 2018, així com la inflació subjacent, la de caràcter més estable, que és relativament menor l'any 2017 derivat de l'increment del preu del petroli pel que fa al 2016 (en què es va donar una substancial reducció del preu del mateix). Així mateix s'exposa les previsions mensuals, en taxa interanual, que realitza per a cada mes de l'any 2017 i 2018, que solen ser les rellevants en els processos de negociació col·lectiva, i especialment, la variació de preus entre desembre i desembre de l'any anterior, que per a l'any 2017 estima en un variació interanual de l'IPC en un 0,8%.

PANEL·L DE PREVISIONS ECONÒMIQUES JULIOL 2017

Mitjana anual	IPC total		IPC subjacent	
	2017	2018	2017	2018
Analistas Financieros Internacionales	1,9	1,4	1,0	1,3
Axesor	2,1	1,8	1,1	1,6
BBVA	1,9	1,7	1,1	1,5
Bankia	2,0	1,6	1,1	1,4
CaixaBank	1,8	1,4	1,0	1,5
Cámara de Comercio de España	1,9	1,3	1,0	1,0
Cemex	2,0	1,4	1,1	1,3
Centro de Estudios Economía de Madrid	1,9	1,6	1,2	1,5
Centro de Predicción Económica	2,1	1,4	--	--
CEOE	2,0	1,2	1,0	1,0
Funcas	1,9	1,2	1,1	1,5
Instituto Complutense de Análisis Económico	2,2	2,0	1,2	1,5
Instituto de Estudios Económicos	2,2	1,9	1,0	0,9
Intermoney	1,9	1,6	1,2	1,5
Repsol	2,0	1,4	1,2	1,5
Santander	2,0	1,5	--	--
Solchaga Recio & asociados	2,1	1,7	1,2	1,6
Consens (mitjana):	2,0	1,5	1,1	1,4
Màxim:	2,2	2,0	1,2	1,6
Mínim:	1,8	1,2	1,0	0,9
Diferència 2 mesos abans:	-0,1	0,0	0,0	0,1
Pugen:	1,0	3,0	3,0	6,0
Baixen:	11,0	7,0	4,0	1,0
Diferència 6 mesos abans:	0,1	--	0,1	--
Pro memoria:				
Gobern Espanyol (julio 2017)	--	--	--	--
Banco de España (junio 2017)	2,0	1,3	1,1	1,5
CE (mayo 2017)	2,0	1,4	--	--
FMI (abril 2017)	2,4	1,4	--	--
OCDE (marzo 2017)	1,9	1,8	1,1	1,5

Font: FUNCAS.

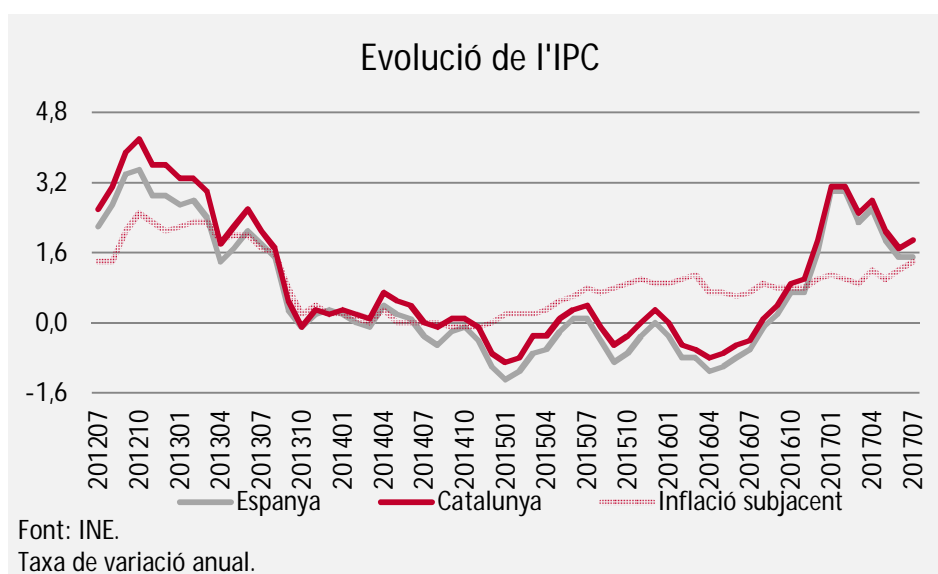
PREVISIONS DE L'IPC ESPANYA (JULIOL 2017)						
Taxes de variació mensual i anual		IPC total		IPC subjacent		
		Mensual	Anual	Mensual	Anual	
2015	Desembre	-0,3	0,0	0,0	0,9	
	Mitjana:	--	-0,5	--	0,6	
2016	Desembre	0,6	1,6	0,1	1,0	
	Mitjana:	--	-0,2	--	0,8	
2017	Gener	-0,5	3,0	-1,5	1,1	
	Febrer	-0,4	3,0	0,0	1,0	
	Març	0,0	2,3	0,5	0,9	
	Abril	1,0	2,6	1,2	1,2	
	Maig	-0,1	1,9	0,1	1,0	
	Juny	0,0	1,5	0,2	1,2	
	Juliol	-0,6	1,6	-0,7	1,4	
	Agost	0,3	1,8	0,3	1,4	
	Setembre	0,1	1,8	0,0	1,4	
	Octubre	0,6	1,3	0,7	1,3	
	Novembre	0,4	1,3	0,4	1,2	
	Desembre	0,1	0,8	0,0	1,1	
Mitjana:	--	1,9	--	1,2		
2018	Gener	-1,1	0,3	-1,3	1,3	
	Febrer	-0,1	0,5	0,1	1,5	
	Març	0,5	1,1	0,6	1,6	
	Abril	0,6	0,7	0,7	1,2	
	Maig	0,3	1,0	0,3	1,5	
	Juny	0,3	1,3	0,2	1,4	
	Juliol	-0,5	1,5	-0,7	1,4	
	Agost	0,3	1,5	0,3	1,5	
	Setembre	0,0	1,5	0,0	1,5	
	Octubre	0,7	1,5	0,7	1,5	
	Novembre	0,4	1,5	0,4	1,5	
	Desembre	0,1	1,5	0,0	1,6	
Mitjana:	--	1,2	--	1,5		

Font: FUNCAS.

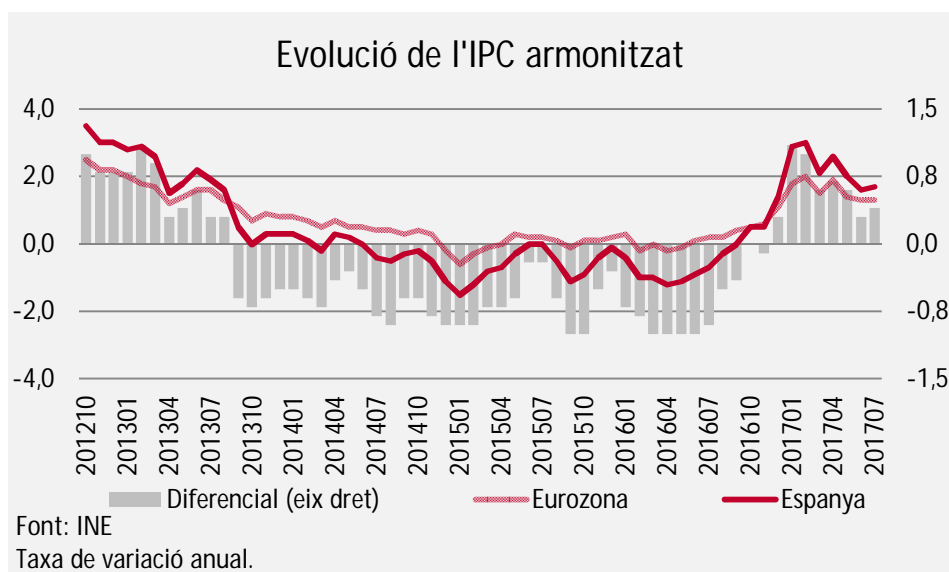
PREUS I FINANÇAMENT

L'IPC general a Espanya ha registrat una variació interanual de l'1,5% en el mes de juliol, la meitat de l'observada al començament de l'any. Per la seva banda, a Catalunya, la inflació va ser de l'1,9%, dues desenes superior a la de juny. Entre els grups que han tingut una major influència negativa en l'IPC (Espanya) destaquen: aliments i begudes no alcohòliques, a causa de la baixada dels preus de les fruites, i habitatge, pel descens dels preus de l'electricitat. Les dades d'avanç per al mes d'agost assenyalen un increment de la inflació, amb una variació de l'1,6% interanual per la pujada del preu dels carburants.

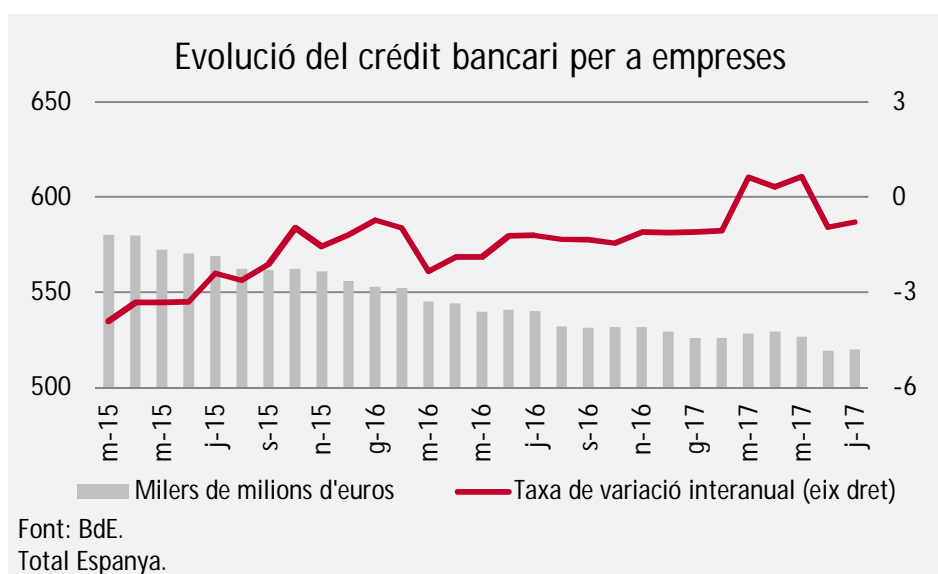
Cal esmentar, que la inflació subjacent –índex general sense aliments no elaborats ni productes energètics– ha augmentat el seu ritme de creixement dues desenes. D'aquesta forma, el preu dels components més estables de la cistella de la compra s'ha incrementat un 1,4% en termes anuals, amb el que el diferencial entre la inflació general i la subjacent s'ha reduït a només una desena.

D'altra banda, en considerar l'indicador d'inflació harmonitzat (IPCA) –que permet realitzar una comparació amb l'evolució dels preus en l'Eurozona– s'aprecia que el diferencial d'inflació amb la Unió Monetària, ha estat positiu ja que l'IPCA a Europa s'ha incrementat un 1,3%, mentre que a Espanya ha pujat un 1,7%, en termes anuals.

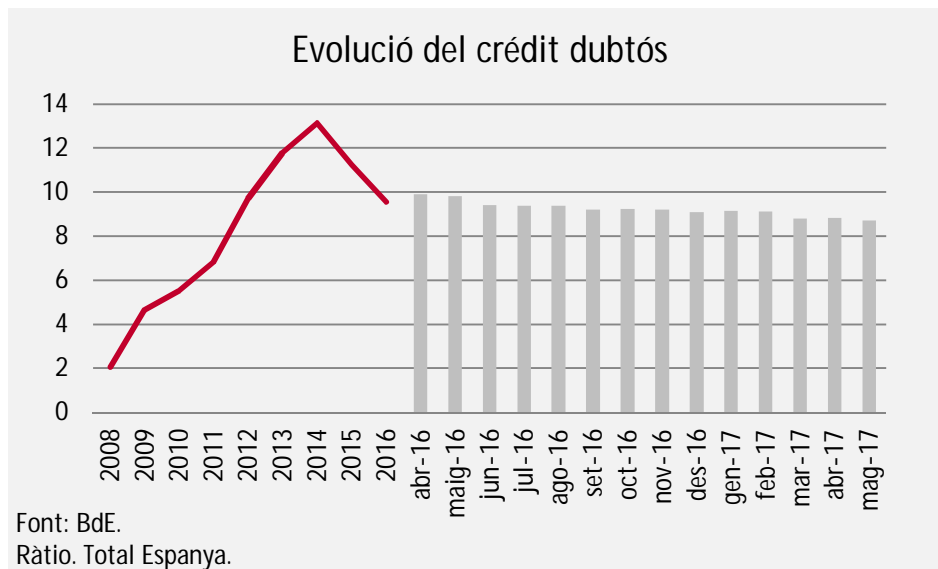

En el que a finançament del sector privat de l'economia espanyola es refereix, la destinada a llars i ISFLSL va continuar decreixent i a un ritme lleugerament major que en els mesos anteriors, amb una caiguda de l'1,4% en el mes de juliol. El crèdit a l'habitatge es va contreure un 3,1%, mentre que el d'altres destinacions va augmentar un 4,2%. D'altra banda, en el cas de les societats no financeres, el finançament es va contreure en els mesos de juny i juliol, després dels increments dels mesos previs (març, abril i maig) que el crèdit bancari havia crescut per primera vegada des de mitjan 2009.

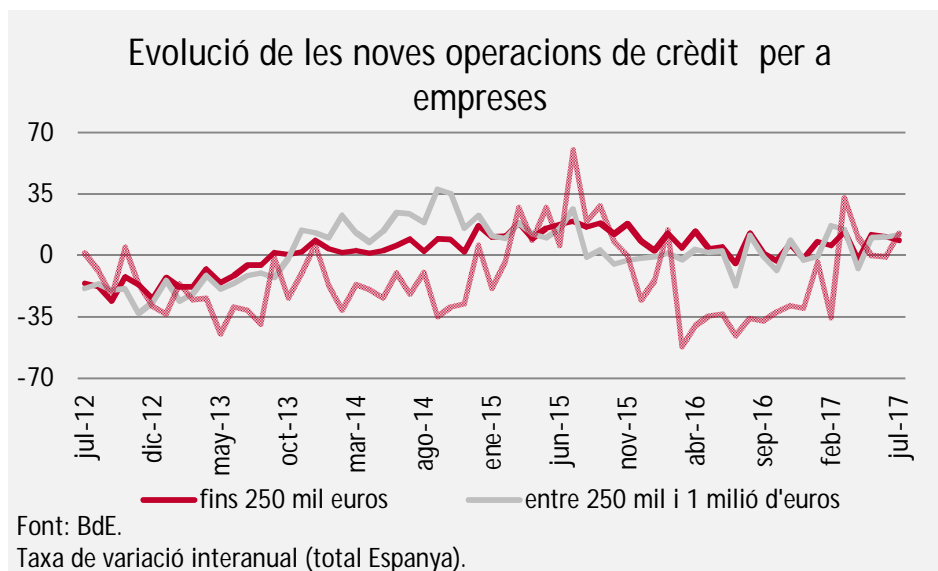
Quant al cost del crèdit, el tipus d'interès aplicat a empreses per a operacions noves menors a 250.000 euros va ser de 3,49% al juliol. Per a les operacions superiors a 1 milió d'euros el tipus va ser d'1,91%. Per a les llars i ISFLSL, els tipus d'interès dels préstecs van ser del 2,18% per a l'adquisició d'habitatge i del 8,61% per al consum, mentre que per a altres finalitats la taxa va ser de 4,45%.

D'altra banda, és important destacar que la contracció de la taxa de crèdits dubtosos continua, sent al mes de maig del 8,7% (110.009 milions d'euros).

Així mateix les noves operacions de crèdit, per a tots els trams, es van incrementar al juliol. En el cas de les societats no financeres de menor grandària (aproximat a través dels crèdits de menys d'1 milió d'euros), els nous crèdits van pujar un 5,5% en termes interanuals. Per a les grans empreses (aproximat a través dels crèdits de més d'1 milió d'euros) es va observar un increment del 12,6.

SECTOR PÚBLIC

Les dades sobre el dèficit Consolidat de l'Administració Central, les Administració Regional i els Fons de la Seguretat Social (excloent Corporacions Locals) fins al mes de maig, indiquen que el conjunt de les AAPP va registrar una necessitat de finançament acumulat de 18.740 milions d'euros, la qual cosa representa un 1,61% del PIB, enfront del dèficit de 2,29% del mateix període de 2016. La despesa per concepte d'interessos durant els cinc primers mesos de l'any (12.165 milions d'euros) va descendir un 5,8% respecte a igual període de l'any anterior, per la qual cosa, en el que va de l'any, s'ha reduït el dèficit primari a 6.575 milions d'euros.

Tenint en compte el sector de l'Administració, la caiguda del dèficit obeeix principalment a la reducció del saldo negatiu de l'Administració Central, ja que el superàvit dels Fons de la Seguretat Social va augmentar lleugerament i el dèficit de l'Administració Regional va augmentar.

CAPACITAT (+) O NECESSITAT (-) DE FINANÇAMENT					
	Milions d'euros			% del PIB	
	2016	2017	%	2016	2017
Acumulat a finals de maig					
Administració Central	-23.946	-16.051	-33,0	-2,15	-1,38
Estat	-23.624	-16.101	-31,8	-2,12	-1,38
Organismes de l'Administració Central	-322	50	-	-0,03	0,00
Administració Regional	-3.437	-4.820	40,2	-0,31	-0,41
Fons de la Seguretat Social	1.836	2.131	16,1	0,16	0,18
Sistema de Seguretat Social	851	1.194	40,3	0,08	0,10
SPEE	1.120	927	-17,2	0,10	0,08
FOGASA	-135	10	-	-0,01	0,00
Consolidat	-25.547	-18.740	-26,6	-2,29	-1,61
Ajuda financera	-1.407	-299	-78,7	-0,13	-0,03
Consolidat sense ajuda financera	-24.140	-18.441	-23,6	-2,17	-1,59
PIB utilitzat	1.113.851	1.163.357			

Font: MINHAFP.

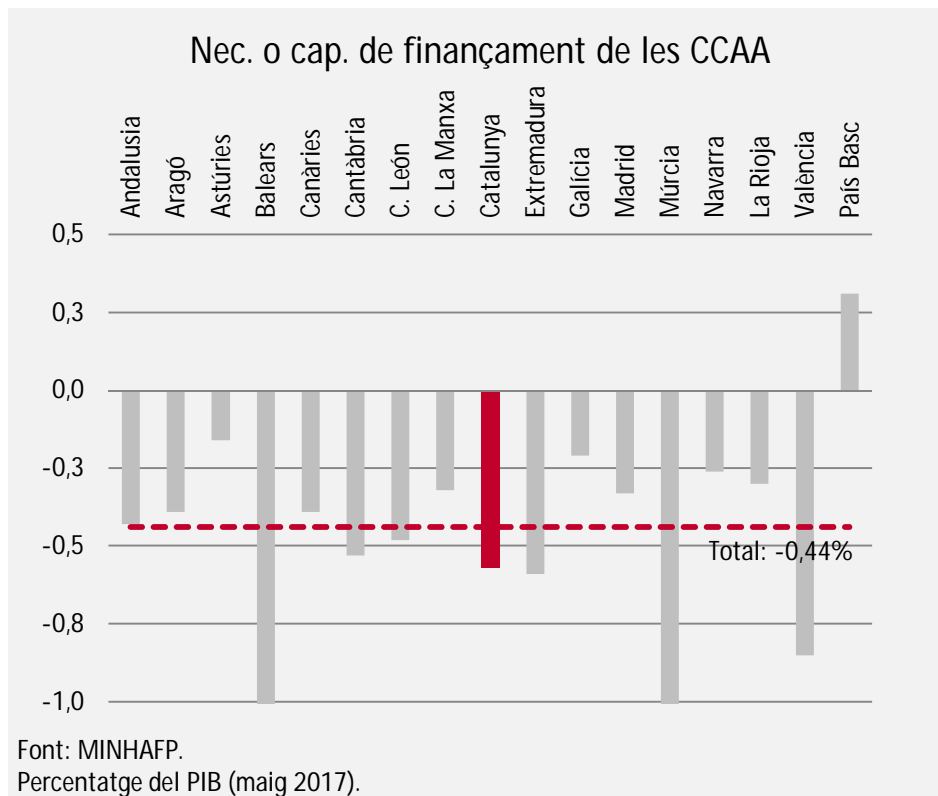
28

Pel costat dels ingressos, cal destacar, l'increment de totes les partides (excepte resta de recursos), mentre que pel costat de les ocupacions, van disminuir el concepte de despesa per interessos, remuneració d'assalariats i resta d'ocupacions.

CAPACITAT (+) O NECESSITAT (-) DE FINANÇAMENT					
	Milions d'euros			% del PIB	
	2016	2017	%	2016	2017
Acumulat a finals de maig					
Recursos Financiers	142.386	149.066	4,7	12,78	12,81
Usos Financiers	167.933	167.806	-0,1	15,08	14,42
Necessitat (-) o Capacitat(+) de Finançament	-25.547	-18.740	-26,6	-2,29	-1,61
PIB utilitzat	1.113.851	1.163.357			

Font: MINHAFP.

Per la seva banda, Catalunya va presentar una necessitat de finançament equivalent al 0,57% del PIB (1.259 milions d'euros), superior al dèficit de 0,50% d'igual període de l'any anterior. La major necessitat de finançament a Catalunya obeeix a una reducció dels recursos de 0,5% i a un increment de la despesa de 4,4%.

OPERACIONS NO FINANCERES DE CATALUNYA					
Acumulat a finals de març	Milions d'euros			% del PIB	
	2016	2017	%	2016	2017
Recursos no financers	10.590	10.538	-0,5	5,00	4,76
Impostos	4.326	4.631	7,1	2,04	2,09
Impostos sobre la producció i les importacions	907	1.049	15,7	0,43	0,47
Impostos corrents sobre la renda, patrimoni, etc.	3.248	3.394	4,5	1,53	1,53
Impostos sobre el capital	171	188	9,9	0,08	0,08
Cotitzacions socials	8	9	12,5	0,00	0,00
Transferències entre AAPP	4.882	4.580	-6,2	2,30	2,07
Resta de recursos	1.374	1.318	-4,1	0,65	0,60
Usos no financers	11.299	11.797	4,4	5,33	5,33
Consums intermedis	2.065	2.115	2,4	0,97	0,96
Remuneració d'assalariats	4.276	4.468	4,5	2,02	2,02
Interessos	419	466	11,2	0,20	0,21
Subvencionis	200	171	-14,5	0,09	0,08
Prestacions soc. diferents de les transf. en espècie	227	232	2,2	0,11	0,10
Transferències socials en espècie	2.287	2.354	2,9	1,08	1,06
Formació bruta de capital fix	788	794	0,8	0,37	0,36
Transferències entre AAPP	685	885	29,2	0,32	0,40
Resta d'usos	352	312	-11,4	0,17	0,14
Capacitat (+) o Necessitat (-) de finançament	-709	-1.259	77,6	-0,33	-0,57
PIB utilitzat	211.915	221.334			

Font: MINHAFP.

Quant a les dades disponibles per a l'activitat de l'Estat del mes de juny, es constata un dèficit d'1,13% del PIB, enfront de l'1,93% d'igual període de 2016. El dèficit, que va ascendir a 13.143 milions d'euros, es va reduir un 39,9%, i va ser resultat d'un creixement dels ingressos de 6,9% i una reducció dels pagaments de 6,8%.

RECURSOS NO FINANCIERS DE L'ESTAT			
Acumulat a fi de maig. Milions d'euros.	2016	2017	% Variació
Impostos i Cotitzacions Socials	73.517	78.035	6,1
Impostos sobre la Producció i les Importacions	47.223	49.924	5,7
IVA	35.398	37.744	6,6
Altres	11.825	12.180	3,0
Impostos Corrents sobre la Renda, el Patrimoni, etc.	22.247	24.232	8,9
Imposats sobre el Cabdal	61	67	9,8
Cotitzacions Socials	3.986	3.812	-4,4
Rendes de la Propietat	2.686	2.581	-3,9
Dividends i Altres Rendes	1.404	1.226	-12,7
Interessís	1.282	1.355	5,7
Producció de Mercat i Pagaments per una altra Producció no de Mercat	576	580	0,7
Altres Recursos No Financers	3.240	3.099	-4,4
Transferències entre AAPP	4.015	3.771	-6,1
Altres Ingressos	-775	-672	-13,3
Total Recursos No Financers	80.019	84.295	5,3

Font: MINHAFP.

DESPESES NO FINANCIERS DE L'ESTAT			
Acumulat a fi de maig. Milions d'euros.	2016	2017	% Variació
Consums Intermedis	2.337	2.174	-7,0
Remuneració d'Assalariats	9.260	8.763	-5,4
Interessos	14.015	13.366	-4,6
Prestacions Socials Diferents de les Transferències Socials en Espècie	7.935	8.065	1,6
Transferències Socials en Espècie de Productors de Mercat	85	87	2,4
Transferències Corrents entre AAPP	56.106	53.605	-4,5
Cooperació Internacional Corrent	518	442	-14,7
Altres Transferències Corrents	897	818	-8,8
Recursos Propis de l'UE: IVA i RNB	5.085	4.473	-12,0
Resto Despeses Corrents	1.612	2.110	30,9
Formació Bruta de Capital	2.183	2.129	-2,5
Transferències de Capital entre AAPP	1.217	1.208	-0,7
Ajuda a la Inversió i altres Transferències de Capital	263	333	26,6
Resto Despeses Capital	9	-26	-
Total Despeses No Financers	101.522	97.547	-3,9

Font: MINHAFP.

SECTOR EXTERIOR

En la primera meitat de 2017, la balança per compte corrent de l'economia espanyola va registrar un saldo positiu de 3.6000 milions d'euros, enfront de la capacitat de finançament de 5.800 milions d'euros d'igual període de 2016. Aquesta deterioració del compte corrent es deu al menor superàvit del compte de béns i serveis, encara que el saldo positiu de la balança de turisme i viatges es va incrementar i es va reduir el dèficit del compte de rendes primària i secundària.

Per la seva banda, el saldo net del compte financer (exclòs el Banc d'Espanya), va anar de 37.900 milions d'euros, destacant el saldo negatiu de la inversió directa.

BALANÇA DE PAGAMENTS						
Milers de milions d'euros	Gener-juny 2016			Gener-juny 2017		
	Ingressos	Pagaments	Saldos	Ingressos	Pagaments	Saldos
Compte corrent:	211,4	205,6	5,8	226,0	222,4	3,6
Balança comercial i de serveis	178,5	164,0	14,5	193,3	182,2	11,1
Turisme i viatges	22,7	7,2	15,5	25,4	8,4	17,0
Rendes	32,9	41,6	-8,8	32,7	40,2	-7,5
Compte de capital:	1,4	0,8	0,6	1,2	0,2	1,0
Comptes corrent i de capital:	212,8	206,5	6,3	227,2	222,6	4,6
Compte financer:	-	-	1,2	-	-	0,6
Exclòs Banc d'Espanya	-	-	43,0	-	-	37,9
Inversions directes	35,6	22,8	12,8	14,4	16,0	-1,6
Errors i omissions:	-	-	-5,1	-	-	-4,0

Font: Banc d'Espanya.

Les exportacions de béns en el primer semestre, van aconseguir la xifra de 140.875,5 milions d'euros en el conjunt d'Espanya, la qual cosa implica un increment de 10,0% respecte al mateix període de 2016. D'altra banda, les importacions van créixer encara més, en pujar un 11,8%, i aconseguir els 151.963,9 milions d'euros. Així, la taxa de cobertura va descendir al 92,7%, en comparació del nivell de 94,2% del primer semestre de l'any anterior.

El creixement de les exportacions i importacions no només es va haver de l'augment en volum, sinó que també a l'increment dels preus, que en el cas de les vendes a l'exterior va ser del 0,4% i en el cas de les compres a l'exterior del 6,1%.

El saldo comercial deficitari (-11.088,4 milions d'euros) es va incrementar un 40,7% en relació al mateix període de l'any anterior. El dèficit energètic va pujar un 42,3%, és a dir, que la factura energètica va augmentar en aproximadament 3.373 milions d'euros. Cal assenyalar, que el saldo no energètic, va presentar un balanç positiu de 262,2 milions d'euros, per sobre del superàvit de 99,4 milions d'euros del primer semestre de 2016.

És important assenyalar, que l'euro s'ha apreciat fortament respecte al dòlar des de començaments de l'any, i això té diferents derivades. D'una banda, les exportacions espanyoles s'encareixen, encara que l'efecte sobre les vendes a l'exterior es produeixi amb cert retard ja que aquest tipus de decisions no són modificables en el curt termini. D'altra banda, les importacions es tornen més atractives pel

seu menor cost en euros, i en aquest sentit, la recent apreciació de l'euro ha permès reduir, en part, la gran factura energètica i, en conseqüència, el creixement del dèficit exterior de l'economia espanyola.

Una vegada més, les exportacions de totes les principals economies europees van créixer, encara que a menor ritme que les espanyoles, que únicament van ser superades per l'important augment de les exportacions del Regne Unit. Així mateix, les importacions de la Xina i el Japó han crescut per damunt que la resta d'economies de referència.

COMPARATIVA INTERNACIONAL		
Primer semestre 2017	Exportacions	Importacions
Catalunya	9,5	9,3
Espanya	10,0	11,8
Alemanya	6,1	9,2
França	3,5	7,2
Itàlia	8,0	11,3
Zona euro	7,7	9,5
Regne Unit	18,3	8,3
UE-28	7,9	8,4
EUA	6,7	7,2
China	5,3	18,4
Japó	9,5	12,2

Font: MEIC.

En aquest context, les vendes a l'exterior catalanes van pujar un 9,5% -lleugerament per sota de la mitjana espanyola- aconseguint un valor de 35.639,7 milions d'euros, és a dir un 25,3% del total. En termes de contribució, les exportacions catalanes van representar 2,4 punts percentuals del creixement total de les exportacions espanyoles, sent la comunitat amb major contribució positiva, juntament amb Andalusia.

Per la seva banda, les importacions van pujar a ritme similar, un 9,3%, fins als 42.753,3 milions d'euros, equivalent a un 28,1% del total. Com a conseqüència, la balança comercial va registrar un dèficit de 7.113,6 milions d'euros.

EXPORTACIONS PER SECTOR		
Primer semestre 2017	Espanya: Quota (%)	Variació anual (%)
Aliments	17,0	9,7
Productes energètics	6,6	65,0
Matèries primeres	2,6	34,6
Semimanuf. no químiques	10,0	9,4
Productes químics	14,1	8,4
Béns d'equip	20,0	8,8
Sector automòbil	17,2	0,1
Béns de consum durador	1,6	3,6
Manufactures de consum	9,7	9,5
Altres mercaderies	1,3	-8,9
Total	100	10,0

Font: MEIC.

EXPORTACIONS PER DESTINACIÓ		
Primer semestre 2017	Espanya: Quota (%)	Variació anual (%)
Europa	72,3	9,8
Unió Europea	66,6	9,6
Zona Euro	52,2	10,1
França	15,4	8,8
Alemanya	11,2	7,5
Itàlia	8,3	15,1
Resto UE	14,4	7,7
Regne Unit	7,2	1,6
Resto Europa	5,7	12,3
Amèrica del Nord	5,1	10,1
EUA	4,4	8,6
Amèrica Llatina	5,2	12,5
Brasil	0,9	9,0
Àsia	9,2	8,7
Xina	2,2	27,1
Japó	0,9	3,3
Orient Mitjà	3,0	-2,2
Àfrica	6,3	8,3
Marroc	2,8	15,2
Oceania	0,6	15,0
Total	100	10,0

Font: MEIC.

